

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ IR PREPARATŲ ĮSTATYMO
NR. VIII-1641 PAKEITIMO, APLINKOS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-2223 1, 6, 20, 37,
109 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO, ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ
KODEKSO 244, 308, 589 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ
(TAP NR. 19-1408(2); TAIS NR. 19-10199(2))**

2019-10-11 Nr. NV-2842

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija.

2. Projekto tikslas: sustiprinti cheminių medžiagų ir mišinių tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų **priežiūros sistemą; numatyti atsakomybę fiziniams asmenims** už draudžiamų ir ribojamų pavojingų cheminių medžiagų ir mišinių gamybą, tiekimą rinkai, naudojimą (kai juos naudoja savo asmeninėms namų ūkio reikmėms); **suderinti nuostatas su** cheminių medžiagų tvarkymą reglamentuojančiais **ES tiesioginio taikymo teisės aktais.**

3. Dabartinė situacija:

- šiuo metu nėra teisinių sąlygų neregistruotų / neautorizuotų cheminių medžiagų pašalinimui iš rinkos, todėl, sumokėjus baudą, šios cheminės medžiagos gali cirkuliuoti rinkoje bei kelti riziką žmonių sveikatai ir aplinkai;
- šiuo metu yra nustatytas įpareigojimas gamintojams, importuotojams, tolesniems naudotojams arba platintojams, prieš tiekiant rinkai cheminius preparatus, *kurie nepriskiriami pavojingiems*, tačiau gali kelti pavojų, juos ženklinti pagal pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų ženklinimui taikomus reikalavimus. Šis reikalavimas nesuderinamas su Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatytais ženklinimo reikalavimais;
- šiuo metu importuotojai ir tolesni naudotojai teikia informaciją kompetentingoms institucijoms apie rinkai tiekiamus cheminius mišinius pagal atskirų ES valstybių reikalavimus, todėl Projektu siekiama suderinti informacijos teikimo tvarką (palanku įmonėms, tiekiančioms cheminius mišinius keliose ES valstybėse narėse);
- VI „Lietuvos prabavimo rūmai“ atlieka tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinę priežiūrą, tačiau atlikus gaminių sudėties laboratorinę analizę ir nustatčius, kad juvelyriniai dirbiniai nesaugūs, negali surašyti privalomųjų nurodymų ir taikyti sankcijas šiuos gaminius patiekusiems į rinką ūkio subjektams;
- vykdančioms su cheminių medžiagų tvarkymu susijusią veiklą, už cheminių medžiagų ir mišinių tvarkymo reikalavimų pažeidimus yra numatyta atsakomybė juridiniams asmenims, juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims, tačiau nėra jokios sankcijos asmenims už draudžiamų ar ribojamų cheminių medžiagų naudojimą, kai asmuo juos naudoja savo asmeninėms namų ūkio reikmėms.

4. Projekto esmė:

- **Naujai reglamentuojama** Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 nustatyta tvarka **neregistruotų / neautorizuotų cheminių medžiagų pašalinimo, susigražinimo iš rinkos tvarka**, ją sujungiant su draudžiamų ir ribojamų cheminių medžiagų išėmimo iš apyvartos tvarka.
- **Dėl cheminių preparatų ženklinimo** - atsisakoma įpareigojimo prieš tiekiant rinkai cheminius preparatus, turinčius bent vieną žmonių sveikatai ar aplinkai pavojingą cheminę medžiagą, ir cheminius preparatus, *kurie nepriskiriami pavojingiems*, tačiau gali kelti pavojų, juos ženklinti pagal pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų ženklinimui taikomus reikalavimus (dėl nesuderinamumo su Reglamentu (EB) Nr. 1272/2008).

- **Dėl sankcijų: 1) nustatomos sankcijos fiziniams asmenims** už pavojingųjų cheminių medžiagų ir mišinių, jų turinčių gaminių gamybos, tiekimo rinkai, naudojimo apribojimų pažeidimus, kai juos naudoja savo asmeninems namų ūkio reikmėms (200-400 eur); **2) ištaisoma klaida**, dėl kurios didesnė bauda šiuo metu yra numatyta su cheminių medžiagų tvarkymu susijusia veikla užsiimantiems asmenims (dabar yra 140-3000 eur, siūloma 140-560 eur), nei šia veikla užsiimančių juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims (dabar yra 300-560 eur, siūloma 500-3000 eur) **3) nustatoma atsakomybė už Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 nustatytą tvarką neregistruotų / neautorizuotų cheminių medžiagų pašalinimo ir (ar) susigražinimo iš rinkos tvarkos reikalavimų pažeidimą** (300-1300 eur).
- **Sustiprinama pavojingų cheminių medžiagų ribojimų juvelyrikos dirbiniuose reikalavimų priežiūra** - VI „Lietuvos prabavimo rūmai“ suteikiama teisė tirti administracinius nusižengimus ir surašyti protokolus, vykdyti bylų dėl ekonominių sankcijų skyrimo juridiniams asmenims teiseną.
- **Keičiamos nuostatos, susijusios su informacijos apie pavojingus cheminius mišinius teikimu.**
- **Keičiamos nuostatos dėl geros laboratorinės praktikos (GLP) reguliavimo** – siūloma įgalinti EIMIN kartu su SAM nustatyti GLP principus ir nustatyti, kad GLP principų laikymosi kontrolės ir įvertinimo tvarką tvirtina Nacionalinis akreditacijos biuras.
- Aplinkos apsaugos įstatymo ir ANK nuostatos suderinamos su cheminių medžiagų tvarkymą reglamentuojančiais ES tiesioginio taikymo teisės aktais ir Cheminių medžiagų įstatymo projektu.

Projekto nauda ir įgyvendinimo kaštai:

- bus užtikrinamas sisteminis teisių santykių reguliavimas, suderintas su cheminių medžiagų valdymą reglamentuojančiais ES teisės aktais;
- bus pagerintos neatidėliotinos priemonės ekstremaliose sveikatai situacijose, sustiprinta prevencija ir padidinama teigiama įtaka visuomenės sveikatos ir aplinkos apsaugai;
- sumažės administracinė našta ES rinkoje veikiančioms įmonėms – 52 305 eur, tačiau bus padidinta administracinė našta 36 852 eur, jei įmonė tiekia cheminius mišinius tik Lietuvos rinkai. Bendrai administracinė našta sumažės 15 453 eur;
- Papildomų lėšų poreikis nenumatomas, Projekto įgyvendinimui bus naudojami institucijoms skirti asignavimai.

5. Derinimas:

- **Suderinta:** be pastabų su Krašto apsaugos ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Muitinės departamentu, Vartotojų teisių apsaugos tarnyba, VI „Lietuvos prabavimo rūmai“, Lietuvos savivaldybių asociacija (išvadų nepateikė); **atsižvelgta arba sutarta dėl kompromisinių formuluočių** su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Teisingumo ministerija, Europos teisės departamentu, Lietuvos pramonininkų konfederacija; **apsikeitus argumentais sutarta su** Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentu, Lietuvos chemijos pramonės įmonių asociacija.
- **Iš dalies atsižvelgta** į SAM ir EIMIN pastabas. Yra nesutariama kuriai valdymo sričiai priskirti geros laboratorinės praktikos reguliavimą. **Siūlomas kompromisinis sprendimas** - EIMIN kartu su SAM nustatytų geros laboratorinės praktikos principus, o EIMIN pavaldus Nacionalinis akreditacijos biuras vertintų laboratorijų atitiktį šiems principams (Nacionalinis akreditacijos biuras pagal galiojančius teisės aktus vykdo geros laboratorinės praktikos principų laikymosi kontrolės institucijos funkcijas).

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatoms – tiesiogiai neįgyvendina.

7. Dalykinio vertinimo išvada – siūlytina Projektą aptarti tarpinstituciniame pasitarime.